

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/194/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215200996
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6215200996.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivice Hanuskovej, v spore žalobcov 1/ I. U., nar. XX. XX. XXXX a 2/ N. U., nar. XX. XX. XXXX, obaja bydliskom H., W. XXX/XX, obaja zastúpení I.. Z. W., advokátkou, Z. kancelária vo D. Krtíši, Y. 3, proti žalovanému C. X. G., s. r. o., so sídlom H., C. XX, V.: XX XXX XXX, zastúpeného Z. kancelária N.. Z. X., s. r. o., so sídlom H., Y. XX, V.: XX XXX XXX, o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11C/84/2015-137 zo dňa 10. 04. 2018 takto

rozhodol:

- I. Krajský súd rozsudok okresného súdu m e n í tak, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX a zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX sú v časti odplaty neplatné;
- II. rozsudok okresného súdu v časti výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol, p o t v r d z u j e .
- III. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ani na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovanému určenia, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX a zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX sú neplatné, pretože nemajú predpísané náležitosti, boli dojednané v rozpore so zákonom a obsahujú neprimerané podmienky.
2. Predošlým rozsudkom č. k. 11C/84/2015 - 48 zo dňa 15. 03. 2016 súd žalobe vyhovel. Dospel k záveru, že odplata za poskytnutie finančných prostriedkov v zmluve č. XXXXXXXXXXXX je neprimeraná, niekoľkonásobne prevyšuje priemernú úrokovú mieru za úvery obchodných bánk. F. sa zaviazali žalovanému vrátiť 185 % poskytnutých peňažných prostriedkov a odplata bola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. Obdobne pri zmluve č. XXXXXXXXXXXX boli dohodnuté úroky v rozpore s dobrými mravmi.. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 16Co/512/2016-95 z 30. 11. 2017 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, lebo považoval za nepreskúmateľný záver o absolútnej neplatnosti zmlúv ako celku. Okresný súd sa mal v ďalšom konaní zaoberať otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Právna úprava v čase uzavretia úverových zmlúv výšku úrokov ponechala na dohodu zmluvných strán, ale táto nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Primeranosť úrokov mal súd posúdiť porovnaním s obvyklou úrokovou mierou.

3. Okresný súd najskôr konštatoval, že Rozhodcovský súd v Bratislave uložil rozsudkom sp. zn. RK - XXX/XX/GR zo dňa 10. 10. 2008 na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX žalobcom 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne sumu 921,33 eur s 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 05. 09. 2008 do zaplataenia. Ten istý rozhodcovský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. RK - 341/08/GR zo dňa 10. 06. 2008 o povinnosti žalobcov zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX a zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne sumu 827,43 eur s 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 16. 05. 2008. Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č. k. 5 Er/3460/2009 - 28 zo 17. 10. 2013 a uznesením č. k. 5 Er/3552/2009 - 16 zo dňa 06. 12. 2010 exekúcie vedené na základe rozhodcovským rozsudkov zastavil z dôvodu neprípustnosti a neplatného dojednania rozhodcovskej doložky.

4. Naliehavý právny záujem na podanej žalobe okresný súd posúdil podľa § 137 písm. d) v spojení s § 470 CSP. Žalobu vyhodnotil ako spôsobilý nástroj právnej ochrany porušených resp. ohrozených práv žalobcov, ktorý podali žalobu o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere) z dôvodu neprijateľnej zmluvnej odplaty, ktorá odporuje dobrým mravom a iných zmluvných podmienok, ktoré sú v neprospech žalobcov a neboli individuálne dojednané. Možnosť podať určovaciu žalobu podľa § 137 písm. d) CSP spadá pod ochranu právnych vzťahov, ktoré predpokladá zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Prípustnosť žaloby podľa § 137 písm. d) CSP vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a z § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Naliehavý právny záujem žalobcov vychádza z osobitného zákona, a preto sa zaoberal vecnou stránkou žaloby o neplatnosť právneho úkonu.

5. Okresný súd považoval zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX za platne uzavreté. Posudzovaný právny vzťah sa podriaďuje všeobecnej právnej úprave úverovej zmluvy uvedenej v § 497 Obchodného zákonníka a osobitnej úprave podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pretože dojednanie o výške úroku nepodmieňovalo vznik úverových zmlúv (§ 502 ObchZ), došlo k platnému vzniku oboch úverových zmlúv. Zmluvné náležitosti vyžadované zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a obsah zmlúv so zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora EU vo veci C-42/15 umožňovali žalobcom identifikovať výšku mesačnej splátky aj informáciu o RPMN 30,06 % a 92,22 %. Zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch predpokladal platnosť zmluvy aj pri absencii a nedodržaní náležitostí podľa § 4 ods. 4 písm. a), ak spotrebiteľovi bol úver poskytnutý a začal ho čerpať, čo bolo preukázané.

6. Pri posúdení primeranosti odplaty (úroku) okresný súd vychádzal z toho, že zákon neupravoval maximálnu výšku odplaty a úrokov, bola ponechaná na dohodu zmluvných strán, bola však limitovaná ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. V úverovej zmluve zo dňa 07. 12. 2005 predstavuje odplata sumu 549,69 eur (16.560,-Sk) čo zodpovedá 85 % zo sumy poskytnutých úverových prostriedkov. V úverovej zmluve zo dňa 27. 07. 2006 zodpovedá odplata sume 366,46 eur (11.040 Sk) čo predstavuje 85 % zo sumy poskytnutého úveru. Porovnaním úrokovej miery bánk za rok 2005 okresný súd zistil, že v roku 2005 bola priemerná úroková miera 5,88 % a v roku 2006 bola pri nových spotrebiteľských úveroch za mesiac júl 7,46 %. Dohodnutá odplata (úrok) v posudzovaných zmluvách niekoľko násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru z úverov na finančnom trhu, bola v rozpore s dobrými mravmi a v časti prevyšujúcej obvyklú úrokovú sadzbu z úverov na finančnom trhu išlo o absolútne neplatné dojednanie. Neplatné dojednanie je možné oddeliť od ostatných častí zmluvy, ktoré zostali v platnosti. Oddeliteľnosť treba vykladať v zmysle obsahovej oddeliteľnosti právneho úkonu, pretože oddeliteľné sú dva samostatné právne úkony, ktoré boli poňaté do textu zmluvy, kedy dôvod neplatnosti sa vzťahuje na jeden z nich, na dojednanie o odplate, ktorá bola dohodnutá vo výške odporujúcej dobrým mravom. Dojednanie o odplate možno oddeliť od ostaného obsahu zmluvy, ktorý ostal v platnosti. Žalobcovia sa ale domáhali určenia neplatnosti celej úverovej zmluvy a nepreukázali dôvody obsahovej neoddeliteľnosti časti právneho úkonu od jeho zvyšku, preto okresný súd žalobu zamietol.

7. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 137 písm. d) CSP, § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 41, § 52 ods. 1, § 53 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 2 písm. g), ods. 4 písm. a), ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01. 01. 2018. Žalovanému, ktorý bol v spore úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa § 255 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

8. Žalobcovia vo včas podanom odvolaní namietali, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Zamietol žalobu, hoci z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že uznal čiastočnú dôvodnosť žaloby. So žalobcami sa stotožnil aj pri posúdení naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy, ktorý podľa žalobcov vyplýval aj z § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., účinného od 01. 01. 2018. Znenie tohto procesného ustanovenia umožňuje domáhať sa neplatnosti úverovej zmluvy ako celku, nielen jej časti. Zopakovali, že v prípade úverovej zmluvy, ktorá vykazuje znaky civilnoprávnej úžery vyslovenie čiastočnej neplatnosti právneho úkonu vylučuje ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, ktoré je zákonnou sankciou za obchádzanie zákona a rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi. V uvedenom zmysle rozhodoval Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn.: 3 Co/151/2013, 7Co/79/2016 7Co/53/2016. Poukázali na § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje neplatnosť právneho úkonu úžery a jeho dôvodovú správu, z ktorej vyplýva, že má zjednotiť rozhodovacia prax súdov v prípade civilnoprávnej úžery. V prípade neplatnosti odplaty nie je aplikácia § 41 Občianskeho zákonníka možná. Odplatu nie je možné oddeliť od úverovej zmluvy, pretože tým úverová zmluva stratí základný pojmový znak, ktorým je odplatosť. Úverová zmluva pri bezodplatnosti stráca svoje hospodárske opodstatnenie. Z uvedených dôvodov žalobcovia navrhli rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe vyhovieť.

9. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom zopakoval dokazovanie a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli podmienky ani na jeho potvrdenie ani zrušenie.

11. Na pojednávanie na odvolacom súde boli strany sporu riadne a včas predvolané. Žalovaný svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Zástupca žalobcov na pojednávaní zopakoval dôvody odvolania, pre ktoré považuje úverové zmluvy za neplatné právne úkony v celom rozsahu, lebo odplatu nie je možné oddeliť od úverovej zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 04. 2015, ktoré sa vzťahuje aj na posudzovanú vec, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 4 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať .

Podľa § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Okresný súd správne zistil, že dohodnutá zmluvná odplata (úrok) v posudzovaných úverových zmluvách niekoľkonásobne prevyšovala obvyklú úrokovú mieru z úverov na finančnom trhu a také dojednanie je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Správny bol tiež záver, že posudzované úverové zmluvy boli uzavreté platne, neplatné dojednanie je možné oddeliť od ostatných častí úverovej zmluvy, ktoré zostali v platnosti a dojednanie o výške úroku vznik úverových zmlúv nepodmieňovalo. Priliehavo poukázal na ustanovenie § 4 ods. 4 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré považuje spotrebiteľskú úverovú zmluvu za platnú aj pri nedodržaní predpísaných náležitostí, ak bol spotrebiteľovi úver poskytnutý a začal ho čerpať, čo v posudzovanej veci nebolo sporné.

13. Dôvodom, pre ktorý okresný súd žalobu zamietol, bol ten, že žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti celej úverovej zmluvy a nepreukázali dôvody obsahovej neoddeliteľnosti časti právneho úkonu od jeho zvyšku. Súd je povinný pri zisťovaní skutkového stavu vychádzať z hmotného práva. Okresný súd, použil správny právny predpis, ktorý nesprávne vyložil a vyvodil z neho nesprávne právne závery. Okresný súd urobil správny záver, že úrok ako odplata za poskytnutý úver, bola v posudzovaných úverových zmluvách vo výške odporujúcej dobrým mravom a takéto dojednanie o odplate možno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy. Žalobu zamietol iba z dôvodu, že žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti celej úverovej zmluvy a nepreukázali dôvody obsahovej neoddeliteľnosti časti právneho úkonu od jeho zvyšku.

14. Pokiaľ je preukázaný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, lebo úrok je v rozpore s dobrými mravmi a okresný súd správne vychádzal z toho, že na posudzovanú vec možno aplikovať § 41 Občianskeho zákonníka, existuje dôvod, aby sa súd zaoberal čiastočnou neplatnosťou právneho úkonu. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že v časti úroku mohlo ísť o absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že zmluvne dohodnutý úrok prevyšoval obvyklú úrokovú sadzbu z úverov na finančnom trhu. Uvedené zistenie mal premietnuť do výroku rozhodnutia. V tejto časti bolo odvolanie žalobcov dôvodné, lebo okresný súd správne zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil. Zistenie neplatnosti časti právneho úkonu, z ktorého žalobcovia v postavení dotknutých spotrebiteľov, nesprávne vyvodzovali neplatnosť celej spotrebiteľskej úverovej zmluvy, nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby ako celku.

15. Náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré vyžaduje § 4 ods. 2 v spojení s § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, sú na ochranu spotrebiteľa. Právna úprava v § 4 ods. 4 cit. zákona výslovne trvá na platnosti úverovej zmluvy za predpokladu, ak bol poskytnutý úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Úverová zmluva podľa všeobecnej úpravy uvedenej v § 497 Obchodného zákonníka predpokladá dohodu o záväzku veriteľa, že dlžníkovi poskytne peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Pre platnosť spotrebiteľskej úverovej zmluvy teda postačuje, ak sa reálne prelína poskytnutie úveru a jeho čerpanie. Navyše, novšia právna úprava v § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na rozdiel od pôvodnej (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) upustila od neplatnosti zmluvy len pre nezachovanie písomnej formy.

16. Aj podľa odvolacieho súdu dojednanie o výške úroku nepodmieňovalo vznik úverových zmlúv, došlo k ich platnému vzniku a preto mohla byť v časti dojednanej odplaty určená neplatnosť úverovej zmluvy. Písomná forma zmluvy, ktorú preferoval zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bola zachovaná. Ako správne uviedol okresný súd uvedený zákon predpokladal platnosť zmluvy aj pri absencii a nedodržaní náležitostí podľa § 4 ods. 4 písm. a), ak spotrebiteľovi bol úver poskytnutý a začal ho čerpať, čo bolo preukázané. Z hľadiska hmotného práva preto nič nebránilo tomu, aby sa súd rozsudkom vo veci samej vysporiadal s čiastočnou neplatnosťou právneho úkonu. Z uvedených dôvodov odvolací súd napravil pochybenie súdu prvej inštancie tým, že žalobe čiastočne vyhovel, určil neplatnosť odplaty a zamietol žalobu iba vo zvyšku.

17. Skutočnosť, že žalobcovia nepreukázali dôvody obsahovej neoddeliteľnosti časti právneho úkonu od jeho zvyšku, nemôže založiť dôvod na zamietnutí celej žaloby. V úverovej zmluve sa dlžník zaväzuje veriteľovi vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť úroky. Záväzok dlžníka pozostáva teda z dvoch oddeliteľných plnení (vrátenie úveru a úrok ako odplata za úver). Preto nie je dôvod pri neplatnosti dojednaní o úroku spochybníť aj právny dôvod povinnosti dlžníka spotrebiteľa, vrátiť zmluvne dojednané poskytnuté peňažné plnenie. Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že zmluva

o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX a zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX sú v časti odpłaty neplatné a iba vo zvyšku rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby potvrdil.

18. Odvolací súd dodáva, že okresný súd sa vôbec nezaoberal tvrdením žalobcov, že neplatnosťou je postihnutý právny úkon ako celok z dôvodu civilnoprávnej úžery. Žalobcovia tvrdili, že odplatu nie je možné oddeliť od úverovej zmluvy, pretože tým úverová zmluva stratí základný pojmový znak, ktorým je odplätnosť a pri bezodplätnosti stráca úverová zmluva svoje hospodárske opodstatnenie. K tomu odvolací súd uvádza, že náš právny poriadok uvedený stav faktickej bezodplätnosti v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv pozná a upravuje v Zákone o spotrebiteľských úveroch ako zákonnú sankciu postihujúcu dodávateľa, ktorý uzavrie so spotrebiteľom formulárovú úverovú zmluvu, ktorá neobsahuje predpísané náležitosti. K tomu pozri § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. a § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.. Žalobcovia až v priebehu konania, po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu, navrhli posúdiť vec z hľadiska civilnoprávnej úžery podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na obsah ich žaloby však nepredložili potrebnú skutkovú argumentáciu vyplývajúcu z § 39a Občianskeho zákonníka, pričom nenavrhli ani potrebnú zmenu žaloby.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní mali žalobcovia a žalovaní iba pomerný úspech, čo vylučuje, aby súd priznal náhradu trov niektorej strane konania. Keďže výrok o trovách je závislý od výroku vo veci samej, zmenou rozsudku súdu prvej inštancie došlo aj k zmene vo výroku o náhrade trov konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd žiadnej strane nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie nepriznal. Žalovanému nepriznal ani náhradu trov odvolacieho konania, keďže žalovanému v odvolacom konaní žiadne nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci,

ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)

(§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.